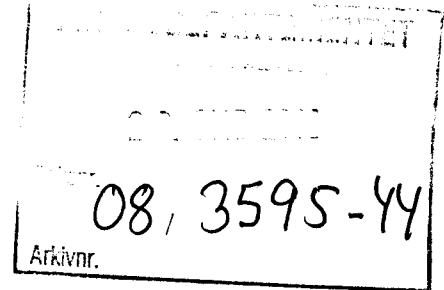

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENT

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref
07/3054 FM GKB

Vår ref
200802728-3

Dato
27.10.2008

NOU 2008:12 Revisjonsplikten for små foretak - Høring

Vi viser til Finansdepartementets høringsbrev av 2. juli 2008 om NOU 2008:12 Revisjonsplikten for små foretak. Nærings- og handelsdepartementet har følgende merknader til utvalgets rapport.

Det forutsettes at dersom revisjonsplikten for små selskaper videreføres så gjøres dette ut fra en nytte/kostnadsvurdering som viser at nytten knyttet til revisjonsplikten overstiger kostnadene.

Nærings- og handelsdepartementet er imidlertid av den oppfatning at nytten av revisor-bekreftet regnskap for små foretak ikke overstiger kostnaden, og støtter derfor mindretallets oppfatning om at det bør innføres unntak for revisjonsplikt for små foretak.

Kostnadene for næringslivet knyttet til revisjonsplikten

Beregninger vist til i rapporten viser at kostnadene knyttet til lovpålagt revisjon for de små bedriftene beløper seg til mellom 1,35 mrd. og 2 mrd. kroner og at mellom 50% og 70% av de små foretakene vil avstå fra revisjon dersom det ikke lenger er lovpålagt.

Hensyn til kreditor og andre brukere av regnskapet

Kreditors nytte av pålitelig regnskapsinformasjon er av et flertall angitt som en viktig grunn for å opprettholde lovpålagt revisjon.

Nærings- og handelsdepartementet deler utvalgslederens oppfatning om at hensynet til kreditorer og andre som brukere av aksjeselskapers regnskaper ikke er et viktig nok hensyn for å opprettholde revisjonsplikt for små selskaper.

Det forutsettes at de av kreditorene som legger vesentlig vekt på regnskaper ved kredittvurdering av små aksjeselskaper, det være seg banker eller andre finansinstitusjoner, leverandører eller kunder, i praksis vil kunne stille som vilkår for å gi kreditt at regnskapene er revidert eller forholde seg adekvat til den risiko ureviderte regnskaper antas å innebære.

Hensynet til de ansatte

Utvalgets flertall er av den oppfatning at reviderte regnskap vil kunne gi ansatte økt trygghet for at regnskaper er korrekte, og at det er foretatt korrekt lønnsinnberetning og skattetrekk.

Det vises i denne forbindelse til at 60% av *alle* registrerte aksjeselskaper ikke har ansatte, og at mellom 60% og 80% av de små foretakene ikke har ansatte. I små selskaper er den eneste ansatte ofte også eieren av selskapet.

Det vises også til prosjekt igangsatt i Skattedirektoratet med mål om løpende lønnsinnberetning gjennom Altinn og innbetaling av skattetrekk samtidig som utlønning skjer. Dette vil redusere risikoen for at skattetrekk ikke innbetales korrekt.

På denne bakgrunn støtter Nærings- og handelsdepartementet mindretallets oppfatning om at hensynet til de ansatte ikke bør veie tungt ved vurdering av om det skal innføres unntak fra revisjonsplikt for mindre foretak.

Hensynet til riktig skatteinnkreving samt avdekking av økonomisk kriminalitet

Utvalgets flertall viser til at hensynet til riktig skatteinnkreving, samt revisors rolle i avdekking av økonomisk kriminalitet, veier tungt når det gjelder deres tilrådning om å videreføre revisjonsplikt også for små aksjeselskaper.

Tall fra Skattedirektoratet viser at 5,64 mrd. kroner av utliknet skatt for aksjeselskaper fra 2006 kom fra selskaper med driftsinntekter mindre enn fem millioner kroner. Tilsvarende er kostnadene knyttet til revisorbekreftet regnskap for små foretak anslått til mellom 1,35 mrd. og 2 mrd. kroner i rapporten, dvs. ca. 25 % av utliknet skatt.

Etter Nærings- og handelsdepartementets oppfatning er hensynet til korrekt skatteberegning og avdekking av økonomisk kriminalitet det viktigste argumentet for å videreføre revisjonsplikten også for små foretak. Spørsmålet er om bortfall av revisjonsplikt vil føre til en skatteunndragelse eller annen økonomisk mislighet som er større enn den kostnaden som påføres selskapene gjennom revisjonsplikten.

Følgende forhold taler etter Nærings- og handelsdepartementets oppfatning for at fritak for revisjonsplikten for små foretak ikke vil innebære en større kostnad for samfunnet enn den kostnaden som i dag påføres små selskaper gjennom revisjonsplikten.

Fritak for "andre små selskapsformer"

Dagens revisorlov § 2-1 fastslår at alle som er regnskapspliktige etter regnskapsloven, også har revisjonsplikt. Det er imidlertid gitt visse unntak. Norske avdelinger av utenlandske foretak (NUF) og ansvarlige selskaper og kommandittselskaper er unntatt fra revisjonsplikten dersom de har en omsetning under fem millioner kroner. Enkeltpersonforetak er unntatt fra regnskapsplikt, og derigjennom revisjonsplikt, dersom de ikke har eiendommer som overstiger 20 mill. kr eller antall ansatte er høyere enn 20 årsverk.

Det forutsettes at en vurdering har vært gjort når fritak for revisorplikt har blitt gjort for små NUF om at kostnaden knyttet til revisorplikt for disse selskapene overstiger nytten ved det samme. Det er vanskelig å se at en annen vurdering bør gjelde for små norske foretak.

Målrettet kontroll

Da Danmark innførte fritak for revisjonsplikt for små foretak i 2006 ble bl.a. hensynet til skattemyndighetene vurdert. Det ble forutsatt at de aller fleste virksomheter ønsker å overholde reglene. Myndighetene velger derfor å målrette kontrollen mot de som bevisst søker å unndra seg fra skatteinnbetaling. Videre vektlegger den danske undersøkelsen at det ikke foreligger empiriske bevis på at revisjon er forebyggende for økonomisk kriminalitet, samt at det har vist seg at revisor i begrenset grad avdekker økonomisk kriminalitet.

Offentlig autorisasjon og tilsyn av regnskapsførere og revisorbekreftet næringsoppgave

Norge har en ordning med offentlig autorisasjon og tilsyn av regnskapsførere. Dette bidrar til å sikre et tilfredsstillende nivå på regnskapsførerne og de regnskap som de utarbeider på vegne av sine klienter. Undersøkelser gjennomført av NARF, HSH og NHO viser at mellom 71% og 77 % av små selskaper i dag benytter ekstern regnskapsfører til å føre sine regnskaper.

Ifølge rapporten er det bare Norge som har krav om revisorbekreftede næringsoppgaver. Mindretallet foreslår at "det kan vurderes å lovfeste at den autoriserte regnskapsfører pålegges å bekrefte sitt ansvar i henhold til regnskapsførerlovgivningen og oppdragsavtalen ved å signere på næringsoppgaven for sine kunder". Nærings- og handelsdepartementet støtter dette forslaget.

Utvikling av nye elektroniske løsninger

Utvikling av nye elektroniske løsninger vil lette kontrollarbeidet og redusere mulighetene for unndra skattepliktig inntekt. Eksempler på dette er System for ligning av næringsdrivende (SLN) som ble innført i 2004 og eventuell ny innrapporteringsordning for lønn hvis formål er at skattetrekket innbetales samtidig med utbetaling av lønn.

Etter en samlet vurdering er Nærings- og handelsdepartementet av den oppfatning at nytten av revisorbekreftet regnskap for små selskaper for å oppnå en korrekt skatteinngang, ikke overstiger kostnadene knyttet til denne.

Lettelser i revisjonsplikten i andre land

Nærings- og handelsdepartementet viser også til at følgende europeiske land enten aldri har hatt lovpålagt krav om revisjon for mindre selskaper, eller har innført fritak: Danmark, Finland, UK, Tyskland, Nederland, Belgia, Frankrike, Irland, Luxembourg, Spania, Portugal, Italia, Hellas og Østerrike. I Sverige er det fremmet et forslag om å fjerne revisjonsplikten. Landene har fastsatt forskjellige grenser for hva som definerer et "lite" aksjeselskap, men felles for alle er at de ikke har revisjonsplikt for de små selskapene.

Danmark har innført og Sverige vurderer å innføre fritak for små foretak som et ledd i arbeidet med å redusere de administrative byrdene for disse selskapene. Storbritannia har som regelverksfilosofi at regler skal avskaffes dersom nytten ikke kan sees å oppveie for ulempene. For de minste foretakene i Storbritannia ble det innført unntak allerede i 1993 og tersklene har blitt hevet tre ganger, sist i 2004, og er for tiden det maksimalt tillatte i henhold til fjerde selskapsdirektiv.

Målsetningen om å redusere næringslivets administrative byrder

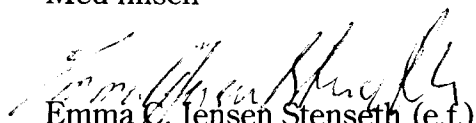
Norge, i likhet med de fleste andre europeiske land, EU inkludert, har startet opp arbeid for å redusere de administrative kostnadene knyttet til næringsrettet regelverk. Fokus på administrative kostnader er viktig, da ressurser som frigis gjennom reduserte administrative kostnader kan nyttes til verdiskapende arbeid.

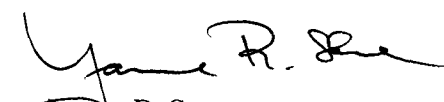
De fleste europeiske land har satt som mål en 25% reduksjon i de administrative kostnader. Som nevnt over har Danmark innført, og Sverige vurderer å innføre, fritak fra revisjonsplikten for små foretak som et ledd i arbeidet med å redusere de administrative kostnader. Det er viktig at Norge ikke kommer på etterskudd i dette arbeidet i forhold til andre land.

Konklusjon

Nærings- og handelsdepartementet er av den oppfatning at nytten av å videreføre revisjonsplikten ikke overstiger kostnaden som det medfører for små bedrifter. Vi kan vanskelig se hvilke særnorske forhold som rettfærdiggjør at Norge, som et av få europeiske land, opprettholder revisjonsplikten for mindre aksjeselskaper. Nærings- og handelsdepartementet tilrår at revisjonsplikten for mindre aksjeselskaper avvikles.

Med hilsen

Emma C. Jensen Stenseth (e.f.)
avdelingsdirektør

Janne R. Stene
seniorrådgiver